

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Produktets form	: Artikel
Produkt navn	: LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID
Produktkode	: YBX1000, 3000, 5000, 7000, Cargo, Marine, Leisure, Garden & Pro-Spec, YuMicron, 6V & 12V Conventional Series Batteries
Andre midler til identifikation	: Batteries wet filled with acid, electric storage, Conventional, Enhanced Flood Batteries, Idle-Stop-Start wet batteries

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

1.2.1. Relevante identificerede anvendelser

Anvendelse af stoffet/blandingen : Starter, tænding til bil, lastbil & motorcykel

1.2.2. Anvendelser der frarådes

Anvendelsesbegrænsninger : Alt andet end ovenstående

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Enerepræsentant:
Europark Fichtenhain B 17
47807 Krefeld
Tyskland
Telefon: +49 (0) 2151 82095 00
E-mail: info@gs-yuasa.de

Leverandør:
GS Yuasa Battery Europe Limited
Unit 22 Rassau Industrial Estate
Ebbw Vale, Gwent
Telefon: +44 (0) 1495 350121
E-mail: tech.info@gs-yuasa.uk

1.4. Nødtelefon

Nødtelefonnummer : Sverige
GS Yuasa Nordic Filial.
Ansvarlig person: Michael KRAFT (General Manager)
Telefon: (+46) 36 47110
E-mail: michael.krafth@gs-yuasa.se
Sprog: Svensk, Engelsk
Mandag til Fredag 8:30 – 12:00, 1:00 – 5.00

Land	Firmanavn	Adresse	Nødtelefonnummer	Bemærkning
Danmark	Giftlinjen Bispebjerg Hospital	Bispebjerg Bakke 23E Opgang 20 C 2400 København NV	+45 82 12 12 12	

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering ifølge Forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Acute Tox. 4 (Oral)	H302
Acute Tox. 4 (Indånding:støv,tåge)	H332
Skin Corr. 1A	H314
Eye Dam. 1	H318
Repr. 1A	H360

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

Lact.	H362
STOT RE 1	H372
Aquatic Acute 1	H400
Aquatic Chronic 1	H410

Fuld tekst for fareklasser, H- og EUH-erklæringer: se afsnit 16

Fysisk-kemiske, sundhedsmæssige og miljømæssige skadevirkninger

Ingen tilgængelige oplysninger

2.2. Mærkningselementer

Mærkning ifølge Forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Farepiktogrammer (CLP)

Signalord (CLP)

: Fare

Faresætninger (CLP)

: H302+H332 - Farlig ved indtagelse eller indånding.
H314 - Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
H360 - Kan skade forplantningsevnen eller det ufødte barn.
H362 - Kan skade børn, der ammes.
H372 - Forårsager organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.
H410 - Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.

Sikkerhedssætninger (CLP)

: P273 - Undgå udledning til miljøet.
P280 - Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse/høreværn.
P301+P330+P331 - I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Skyl munden. Fremkald IKKE opkastning.
P303+P361+P353 - VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilmudset tøj tages straks af/ fjernes. Skyl huden med vand.
P304+P340 - VED INDÅNDING: Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vejtrækningen lettes.
P305+P351+P338 - VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
P308+P313 - VED eksponering eller mistanke om eksponering: Søg lægehjælp.
P310 - Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge.

2.3. Andre farer

Andre farer, som ikke indebærer klassificering : Bly kan være giftigt for blod, nyrer, centralnervesystemet.

Indeholder ingen PBT/vPvB-stoffer $\geq 0,1\%$ vurderet i overensstemmelse med REACH bilag XIII

Komponent	
Bly (Pb) (7439-92-1)	Dette stof/denne blanding opfylder ikke PBT-kriterierne i REACH-direktivet, bilag XIII Dette stof/denne blanding opfylder ikke vPvB-kriterierne i REACH-direktivet, bilag XIII
Komponent	
Bly (Pb)(7439-92-1)	Stoffet er ikke med på listen oprettet i overensstemmelse med artikel 59, stk. 1, i REACH for at have hormonforstyrrende egenskaber eller er ikke identificeret som havende hormonforstyrrende egenskaber i overensstemmelse med kriterierne i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1. Stoffer

Ikke anvendelig

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

3.2. Blandinger

Navn	Produktidentifikator	%	Klassificering ifølge Forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]
Bly (Pb) stof der er anført på REACH-kandidatlisten (Bly) stof med en EF-grænseværdi for erhvervsmæssig eksponering	CAS nr: 7439-92-1 EC-nummer: 231-100-4 EC Index nummer: 082-013- 00-1	44 – 90	Repr. 1A, H360FD Lact., H362 STOT RE 1, H372 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=10)
svovlsyre ... %	CAS nr: 7664-93-9 EC-nummer: 231-639-5 EC Index nummer: 016-020- 00-8 REACH-nr: 01-2119458838- 20	21 – 47	Skin Corr. 1A, H314
Lead dioxide	CAS nr: 1309-60-0 EC-nummer: 215-174-5	30 – 45	Acute Tox. 4 (Oral), H302 (ATE=500 mg/kg kropsvægt) Acute Tox. 4 (Indånding:damp), H332 Repr. 1A, H360 STOT RE 2, H373 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410
Lead sulphate	CAS nr: 7446-14-2 EC-nummer: 231-198-9	0,5 – 1	Acute Tox. 4 (Oral), H302 (ATE=500 mg/kg kropsvægt) Acute Tox. 4 (Indånding), H332 (ATE=1,5 mg/l/4h) Repr. 1A, H360 STOT RE 2, H373 Aquatic Chronic 1, H410
Tin stof med en EF-grænseværdi for erhvervsmæssig eksponering	CAS nr: 7440-31-5 EC-nummer: 231-141-8 EC Index nummer: 231-141-8	< 1	Ikke klassificeret
Antimon (Sb)	CAS nr: 7440-36-0 EC-nummer: 231-146-5	0,1 – 1	Repr. 1A, H360 Lact., H362 Aquatic Chronic 3, H412

Specifikke koncentrationsgrænser:

Navn	Produktidentifikator	Specifikke koncentrationsgrænser
Bly (Pb)	CAS nr: 7439-92-1 EC-nummer: 231-100-4 EC Index nummer: 082-013- 00-1	(0,03 ≤C ≤ 100) Repr. 1A, H360D
svovlsyre ... %	CAS nr: 7664-93-9 EC-nummer: 231-639-5 EC Index nummer: 016-020- 00-8 REACH-nr: 01-2119458838- 20	(5 ≤C < 15) Eye Irrit. 2, H319 (5 ≤C < 15) Skin Irrit. 2, H315 (15 ≤C ≤ 100) Skin Corr. 1A, H314
Lead sulphate	CAS nr: 7446-14-2 EC-nummer: 231-198-9	(0 <C ≤ 2,5) Repr. 1A, H360

Fuld tekst for H- og EUH-erklæringer: se afsnit 16

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Førstehjælp generelt	: Giv aldrig en bevidstløs person noget gennem munden. Ved ubehag, kontakt lægen (vis hvis muligt etiketten). Dem, der administrerer førstehjælpsbehandling, bør bære passende beskyttelsesbeklædning for at forhindre eksponering (se afsnit 8).
Førstehjælp efter indånding	: Hvis et batteri går i stykker, flyttes det til frisk luft i tilfælde af utilsigtet indånding af tåge. Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vejtrækningen lettes. Kontakt læge, hvis der opstår symptomer.
Førstehjælp efter hudkontakt	: Tag straks forurenet beklædning af. Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge. Skyl straks med store mængder vand (15 min) eller tag brusebad.
Førstehjælp efter øjenkontakt	: Skyl straks med store mængder vand (i mindst 15 minutter). Sørg for, at øjenlågenes foldende hud vaskes grundigt med vand. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Søg omgående lægehjælp.
Førstehjælp efter indtagelse	: Skyl munden. Fremkald IKKE opkastning. Giv 100 - 200 ml vand at drikke. Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer/virkninger	: Forårsager organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.
Symptomer/virkninger efter indånding	: Farlig ved indånding. Hvis et batteri går i stykker, kan det være skadeligt eller dødeligt, hvis det indåndes i et lukket område.
Symptomer/virkninger efter hudkontakt	: Alvorlig ætsningsfare. Direkte kontakt med interne komponenter i et batteri kan være alvorligt irriterende for huden og kan resultere i rødme, hævelse, forbrændinger og alvorlige hudskader.
Symptomer/virkninger efter øjenkontakt	: Forårsager alvorlig øjenskade. Hvis et batteri går i stykker, kan direkte kontakt med væsken eller udsættelse for dampe eller tåger forårsage flænger, rødme, hævelse, beskadigelse af hornhinden og uoprettelig øjenskade.
Symptomer/virkninger efter indtagelse	: Farlig ved indtagelse.
Kroniske symptomer	: Kan skade forplantningsevnen. Kan skade det ufødte barn. Kan skade børn, der ammes.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ingen tilgængelige oplysninger

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	: Brug egnede midler til at bekæmpe omgivende brande. Hvis et batteri går i stykker, skal der anvendes tørkemikalie, sodaaske, kalk, sand eller kuldioxid.
Uegnede slukningsmidler	: Ingen kendt.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brandfare	: Blyforbindelser og svovlsyredampe kan frigives under en brand, der involverer produktet. Batteriet kan gå i stykker på grund af trykbygning, når det udsættes for overdreven varme, og kan resultere i frigivelse af ætsende materialer.
Eksplisionsfare	: Brand-/eksplosionsfare. Reagerer voldsomt med vand. Reagerer kraftigt med brandnærende stoffer. Kontakt med metaller kunne udvikle brændbar brintgas.
Farlige nedbrydningsprodukter i tilfælde af brand	: Kan reagere med brændbare stoffer, der skaber brand- eller eksplosionsfare.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Brandslukningsinstruktioner	: Udvis forsigtighed ved bekæmpelse af enhver kemisk brand. Afkøl udsatte beholdere med forstøvet vand eller vandtåge. Undgå, at slukningsvæsker forurener miljøet.
Beskyttelse under brandslukning	: Gå ikke ind på brandområdet uden passende beskyttelsesudstyr, inklusive åndedrætsværn.

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

6.1.1. For ikke-indsatspersonel

- Beskyttelsesudstyr : Anvend de påkrævede personlige værnemidler.
Nødprocedurer : Udluft området. Evakuer unødvendigt personale. Må ikke komme i kontakt med øjne, hud eller tøj.

6.1.2. For indsatspersonel

- Beskyttelsesudstyr : Brug egnet beskyttelsesbeklædning og øjen- eller ansigtsværn. Ved risiko for dannelse af store mængder støv, brug egnet maske. Må ikke komme i kontakt med øjne, hud eller tøj. Undgå indånding af støv.
Nødprocedurer : Udluft området. Må ikke komme i kontakt med øjne, hud eller tøj.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå, at produktet kommer i kloakken og i drikkevand. Underret myndighederne såfremt større mængder af produktet løber ud i kloakker eller vandløb. Undgå kontakt med vand.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

- Til tilbageholdelse : Spild inddæmmes med diger eller absorptionsmidler for at forhindre udledning til kloak eller vandløb.
Rengøringsprocedurer : Små mængder spild: indsamlet alt frigtort materiale i en plastforet metalbeholder. Spildt væske absorberes i absorberingsmiddel eller Neutraliseres med natriumbicarbonat. Vigtige udskillelsesprodukter: Spildt væske opsamles med et absorptionsmiddel, fx sand/jord. Destrueres i overensstemmelse med gældende lokale/nationale sikkerhedsregler.

6.4. Henvisning til andre punkter

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler. PUNKT 13: Bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

- Forholdsregler for sikker håndtering : Må ikke komme i kontakt med øjne, hud eller tøj. Undgå at indånde dampene.
Hygiejniske foranstaltninger : Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen af dette produkt. Håndteres i henhold til god praksis for arbejds-hygiejne og sikkerhed. Vask hænderne og andre eksponerede steder med mild sæbe og vand, inden der spises, drikkes eller ryges, samt ved arbejdets ophør. Tilsudset tøj skal vaskes, før det kan anvendes igen.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

- Tekniske foranstaltninger : Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet. Lokaludsugning eller general rumventilation skal etableres.
Lagerbetingelser : Opbevares på et tørt, koldt og godt ventileret sted. Holdes væk fra sollys og andre varmekilder.
Uforenelige materialer : Stærke baser. Stærke syrer.

7.3. Særlige anvendelser

Starter, tænding til bil, lastbil & motorcykel.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

8.1.1 Nationale grænseværdier for erhvervsmæssig eksposering og biologiske grænseværdier

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

Tin (7440-31-5)	
EU - Vejledende grænseværdi for arbejdsmæssig eksponering (IOEL)	
Lokalt navn	Tin and inorganic tin compounds
IOELV TWA (mg/m ³)	2 mg/m ³
Noter	SCOEL Recommendations (2003)
lovgivningsmæssig henvisning	COMMISSION DIRECTIVE 91/322/EEC COMMISSION DIRECTIVE 91/322/EEC
Bly (Pb) (7439-92-1)	
EU - Binding til eksponering ved arbejde (BOEL)	
Lokalt navn	Inorganic lead and its compounds
BOEL TWA	0,15 mg/m ³
lovgivningsmæssig henvisning	DIRECTIVE (EU) 2022/431 (amending Directive 2004/37/EC)
EU - Biologisk grænseværdi (BLV)	
Lokalt navn	Lead and its inorganic compounds
BLV	30 µg/100ml Parameter: Pb
lovgivningsmæssig henvisning	SCOEL List of recommended health-based BLVs and BGVs
Danmark - Grænseværdier for erhvervmæssig eksponering	
Lokalt navn	Bly, pulver, støv, røg og uorganiske forbindelser
Grænseværdi (8 timer) (mg/m ³)	0,05 mg/m ³ beregnet som Pb
Bemærkning	E (betyder, at stoffet har en EF-grænseværdi)
lovgivningsmæssig henvisning	BEK nr 2203 af 29. november 2021
Danmark - Biologiske grænseværdier	
Lokalt navn	Bly, pulver, støv, røg og uorganiske forbindelser
BLV	20 µg Pb/100 ml blod Den enkeltes blodniveau må ikke overskride værdien på bly
lovgivningsmæssig henvisning	BEK nr 698 af 28/05/2020
svovlsyre ... % (7664-93-9)	
EU - Vejledende grænseværdi for arbejdsmæssig eksponering (IOEL)	
Lokalt navn	Sulphuric acid (mist)
lovgivningsmæssig henvisning	COMMISSION DIRECTIVE 2009/161/EU
Danmark - Grænseværdier for erhvervmæssig eksponering	
Lokalt navn	Svovlsyre
Grænseværdi (8 timer) (mg/m ³)	0,05 mg/m ³ tåge, thorakal fraktion
Bemærkning	E (betyder, at stoffet har en EF-grænseværdi)
lovgivningsmæssig henvisning	BEK nr 2203 af 29. november 2021
Arsen (7440-38-2)	
Danmark - Grænseværdier for erhvervmæssig eksponering	
Lokalt navn	Arsen og uorganiske forbindelser
Grænseværdi (8 timer) (mg/m ³)	0,0028 mg/m ³ beregnet som As
Bemærkning	E (betyder, at stoffet har en EU-grænseværdi); K (betyder, at stoffet anses for at kunne være kræftfremkaldende)

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

Arsen (7440-38-2)

lovgivningsmæssig henvisning

BEK nr 2203 af 29. november 2021

8.1.2. Anbefalede målemetoder

Ingen tilgængelige oplysninger

8.1.3. Der dannes luftforurenende stoffer

Ingen tilgængelige oplysninger

8.1.4. DNEL-værdier og PNECværdier

Ingen tilgængelige oplysninger

8.1.5. Kontrolbanding

Ingen tilgængelige oplysninger

8.2. Eksponeringskontrol

8.2.1. Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Nødbrusere skal være tilgængelig nær alle steder, hvor der er risiko for eksponering. Sørg for tilstrækkelig ventilation til at nedbringe støvkonzentrationen.

8.2.2. Personlige værnemidler

Personlige værnemidler:

Undgå enhver unødvendig eksponering.

8.2.2.1. Beskyttelse af øjne og ansigt

Beskyttelse af øjne:

Beskyttelsesbriller mod kemikalier eller sikkerhedsbriller. (EN 166)

8.2.2.2. Hudværn

Beskyttelse af krop og hud:

Uigennemtrængelig beklædning. EN 13034. Store mængder: EN 14605. Korrosionsbestandig beskyttelsesdragt

Beskyttelse af hænder:

Brug kemisk resistente beskyttelseshandsker i henhold til EN 374-1. Hos handskefabrikanten skal man forespørge om den nøjagtige gennemtrængningstid og overholde denne. Handsker skal fjernes og erstattes hvis der er nogen tegn på nedbrydning eller gennembrud. På grund af den praktiske anvendelse af de ildfaste produkter anbefales det at anvende handsker i henhold til EN 388 og EN 374-1.

8.2.2.3. Åndedrætsbeskyttelse

Åndedrætsbeskyttelse:

Brug egnet åndedrætsværn, hvis tilstrækkelig ventilation ikke er mulig. Brug åndedrætsværn ifølge EN 140 med filter af type A/P2 eller bedre

8.2.2.4. Farer ved opvarmning

Beskyttelse mod termiske farer:

Ikke påkrævet ved normal brug.

8.2.3. Begrænsning og overvågning af miljøeksponeringen

Begrænsning og overvågning af miljøeksponeringen:

Undgå udledning til miljøet. Må ikke komme i kloakken eller vandløb.

Andre oplysninger:

Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen. Produktet skal håndteres ifølge god arbejds-hygiejne og sikkerhedsprocedurer. Tilsmodset arbejdstøj bør ikke fjernes fra arbejdspladsen. Må ikke opbevares sammen med mad, drikkevarer og dyrefoder.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	: Flydende
Farve	: Offwhite.
Udseende	: Råhvid uklar væske med fast genstand.

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

Lugt	: Ikke tilgængeligt
Lugtgrænse	: Ikke tilgængeligt
Smeltepunkt	: 327,5 °C (Bly)
Frysepunkt	: Ikke tilgængeligt
Kogepunkt	: 1740 °C (Bly @ 013hPa)
Antændelighed (fast stof, gas)	: Ikke tilgængeligt
Ekspløsningsgrænser	: Ikke tilgængeligt
Nedre eksplosionsgrænse	: Ikke tilgængeligt
Øvre eksplosionsgrænse	: Ikke tilgængeligt
Flammepunkt	: Ikke tilgængeligt
Selvantændelsestemperatur	: Ikke tilgængeligt
Nedbrydningsstemperatur	: Ikke tilgængeligt
pH	: < 1 (Sulphuric acid)
Viskositet, kinematisk	: Ikke tilgængeligt
Opløselighed	: Opløselig i vand. Vand: 100 %
Log Kow	: Ikke tilgængeligt
Damptryk	: 1,33 hPa (Bly @ 373 °C)
Damptryk ved 50 °C	: Ikke tilgængeligt
Massefylde	: 11,34 g/m ³ (Bly)
Relativ massefylde	: Ikke tilgængeligt
Relativ damptæthed ved 20 °C	: Ikke tilgængeligt
Partikkelkarakteristika	: Ikke anvendelig

9.2. Andre oplysninger

9.2.1. Oplysninger vedrørende fysiske fareklasser

Ingen tilgængelige oplysninger

9.2.2. Andre sikkerhedskarakteristika

Ingen tilgængelige oplysninger

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Stabil under anbefalede håndteterings- og opbevaringsbetingelser (Se sektion 7).

10.2. Kemisk stabilitet

Stabil under anbefalede håndteterings- og opbevaringsbetingelser (Se sektion 7).

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Farlig polymerisering vil ikke forekomme.

10.4. Forhold, der skal undgås

Overopladning. Fjern alle antændingskilder. Hvis batteriet går i stykker, skal du undgå kontakt med organiske materialer og alkaliske materialer. mekaniske påvirkninger.

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke baser. Stærke syrer.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Blyforbindelser og svovlsyredampe kan frigives under en brand, der involverer produktet.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akut toksicitet (oral)	: Farlig ved indtagelse.
Akut toksicitet (hud)	: Ikke klassificeret

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

Akut toksicitet (indånding) : Farlig ved indånding.

Antimon (Sb) (7440-36-0)	
LD 50 oral, rotte	> 20000 mg/kg kropsvægt
LD 50 hud, rotte	> 8300 mg/kg kropsvægt
LC50 inhalering, rotte (mg/l)	5200 mg/m ³ luft

Tin (7440-31-5)	
LD 50 oral, rotte	> 2000 mg/kg kropsvægt
LD 50 hud, rotte	> 2000 mg/kg kropsvægt

Bly (Pb) (7439-92-1)	
LD 50 oral, rotte	> 2000 mg/kg kropsvægt
LD 50 hud, rotte	> 2000 mg/kg kropsvægt
LC50 inhalering, rotte (mg/l)	> 5,05 mg/l (4 timer)

Hudætsning/-irritation : Forårsager svære ætsninger af huden.
pH: < 1 (Sulphuric acid)

Alvorlig øjenskade/øjenirritation : Forårsager alvorlig øjenskade.
pH: < 1 (Sulphuric acid)

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering : Ikke klassificeret

Kimcellemutagenicitet : Ikke klassificeret

Carcinogenicitet : Ikke klassificeret

Reproduktionstoksicitet : Kan skade forplantningsevnen eller det ufødte barn. Kan skade børn, der ammes.

Enkel STOT-eksponering : Ikke klassificeret

Gentagne STOT-eksponeringer : Forårsager organskader ved længerevarende eller gentagne eksponering.

Bly (Pb) (7439-92-1)	
Gentagne STOT-eksponeringer	Forårsager organskader ved længerevarende eller gentagne eksponering.

Lead dioxide (1309-60-0)	
Gentagne STOT-eksponeringer	Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagne eksponering.

Lead sulphate (7446-14-2)	
Gentagne STOT-eksponeringer	Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagne eksponering.

Aspirationsfare : Ikke klassificeret

11.2. Oplysninger om andre farer

Ingen tilgængelige oplysninger

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Farlig for vandmiljøet, kortvarig (akut) : Meget giftig for vandlevende organismer.

Farlig for vandmiljøet, langtidfare (kronisk) : Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.

Antimon (Sb) (7440-36-0)	
LC50 fisk	14,4 mg/l - 96 timer (Pimephales promelas)
EC50 - Andre vandorganismer [1]	NOEC: 1.11 mg/l - 96 timer (Chlorohydra viridissima)
NOEC kronisk, fisk	4,5 mg/l - 21 dage (Pimephales promelas)
NOEC chronic crustacea	1,74 mg/l - 21 dage (Pimephales promelas)

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

Tin (7440-31-5)	
LC50 fisk	> 12,4 µg/l 96 timer (Salmo gairdneri)
Bly (Pb) (7439-92-1)	
LC50 fisk	107 µg/l 96 timer (Oncorhynchus mykiss)
EC50 - Andre vandorganismer [1]	NOEC: 3.4 µg/L: 48 timer (Mytilus trossolus)
NOEC kronisk, fisk	29,3 µg/L - 30 dage (Pimephales promelas)
NOEC chronic crustacea	153,8 µg/L - 25 dage (Alona rectangulara)
Lead dioxide (1309-60-0)	
EC50 Daphnia	2100 µg/l 96 timer (Daphnia magna)
svovlsyre ... % (7664-93-9)	
LC50 fisk	16 – 28 mg/l 96 timer (Lepomis macrochirus)
EC50 Daphnia	> 100 mg/l - 48 timer (Daphnia magna)
NOEC kronisk, fisk	0,31 mg/l - 213 dage (Salvelinus fontinalis)
NOEC chronic crustacea	0,15 mg/l - (Tanytarsus dissimilis)

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Antimon (Sb) (7440-36-0)	
Persistens og nedbrydelighed	Ikke relevant for uorganiske stoffer.
Tin (7440-31-5)	
Persistens og nedbrydelighed	Ikke relevant for uorganiske stoffer.
Bly (Pb) (7439-92-1)	
Persistens og nedbrydelighed	Ikke relevant for uorganiske stoffer.
svovlsyre ... % (7664-93-9)	
Persistens og nedbrydelighed	Ikke relevant for uorganiske stoffer.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Antimon (Sb) (7440-36-0)	
Bioakkumuleringspotentiale	Ikke relevant for uorganiske stoffer.
Bly (Pb) (7439-92-1)	
Bioakkumuleringspotentiale	Ikke relevant for uorganiske stoffer.
svovlsyre ... % (7664-93-9)	
Bioakkumuleringspotentiale	Ikke relevant for uorganiske stoffer.

12.4. Mobilitet i jord

Ingen tilgængelige oplysninger

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen tilgængelige oplysninger

12.6. Hormonforstyrrende egenskaber

Ingen tilgængelige oplysninger

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

12.7. Andre negative virkninger

Ingen tilgængelige oplysninger

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Anbefalinger vedrørende bortskaffelse af affald	: Destrueres i overensstemmelse med gældende lokale/nationale sikkerhedsregler.
Miljø - affald	: Undgå udledning til miljøet. Destrueres i overensstemmelse med gældende lokale/nationale sikkerhedsregler.
EAK-kode	: 16 06 01* - Bly batterier

PUNKT 14: Transportoplysninger

I overensstemmelse med ADR / IMDG / IATA / ADN / RID

14.1. UN-nummer eller ID-nummer

UN-nr. (ADR)	: UN 2794
UN-nr. (IMDG)	: UN 2794
UN-nr. (IATA)	: UN 2794
UN-nr. (ADN)	: UN 2794
UN-nr. (RID)	: UN 2794

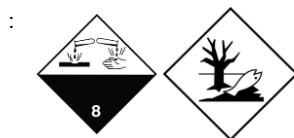
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

Officiel godsbetegnelse	: AKKUMULATORER, MED FLYDENDE SUR ELEKTROLYT
Officiel betegnelse til transport (IMDG)	: BATTERIES, WET, FILLED WITH ACID
Officiel godsbetegnelse (IATA)	: Batteries, wet, filled with acid
Officiel godsbetegnelse (ADN)	: AKKUMULATORER, MED FLYDENDE SUR ELEKTROLYT
Officiel godsbetegnelse (RID)	: AKKUMULATORER, MED FLYDENDE SUR ELEKTROLYT
Transport dokument beskrivelse (ADR)	: UN 2794 AKKUMULATORER, MED FLYDENDE SUR ELEKTROLYT, 8, (E), MILJØFARLIGT
Beskrivelse i transportdokument (IMDG)	: UN 2794 BATTERIES, WET, FILLED WITH ACID, 8, MARINE POLLUTANT/ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS
Beskrivelse i transportdokument (IATA)	: UN 2794 Batteries, wet, filled with acid, 8, ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS
Beskrivelse i transportdokument (ADN)	: UN 2794 AKKUMULATORER, MED FLYDENDE SUR ELEKTROLYT, 8, MILJØFARLIGT
Beskrivelse i transportdokument (RID)	: UN 2794 AKKUMULATORER, MED FLYDENDE SUR ELEKTROLYT, 8, MILJØFARLIGT

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR

Transportfareklasse(r) (ADR)	: 8
Risiko-etiketter	: 8

IMDG

Transportfareklasse(r) (IMDG)	: 8
Faresedler (IMDG)	: 8

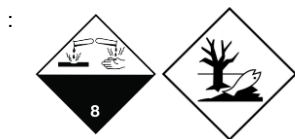
IATA

Transportfareklasse(r) (IATA)	: 8
Faresedler (IATA)	: 8

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

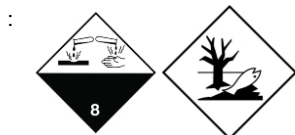
Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

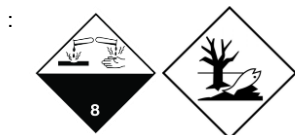
ADN

Transportfareklasse(r) (ADN) : 8
Faresedler (ADN) : 8

RID

Transportfareklasse(r) (RID) : 8
Faresedler (RID) : 8

14.4. Emballagegruppe

Emballagegruppe : Ikke anvendelig
Emballagegruppe (IMDG) : Ikke anvendelig
Emballagegruppe (IATA) : Ikke anvendelig
Emballagegruppe (ADN) : Ikke anvendelig
Emballagegruppe (RID) : Ikke anvendelig

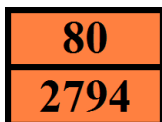
14.5. Miljøfarer

Miljøfarlig : Ja
Marin forureningsfaktor : Ja
Andre oplysninger : Ingen yderligere oplysninger tilgængelige

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Vejtransport

Klassifikationskode (ADR) : C11
Særlige bestemmelser (ADR) : 295, 598
Begrænsede mængder (ADR) : 1l
Undtagne mængder (ADR) : E0
Emballeringsforskrifter (ADR) : P801, P801a
Transportkategori (ADR) : 3
Farenummer (Kemler nr.) : 80
Orange identifikationsbånd :

Tunnelrestriktionskode (ADR) : E

Søfart

Særlige bestemmelser (IMDG) : 295
Begrænsede mængder (IMDG) : 1 L
Undtagne mængder : E0
Emballeringsforskrifter (IMDG) : P801
EmS-nr. (Brand) : F-A
EmS-nr. (Udslip) : S-B
Stuvningskategori (IMDG) : A
Stuvning og adskillelse (IMDG) : SW16
Segregation (IMDG) : SGG1, SG36, SG49

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

Egenskaber og bemærkninger (IMDG) : Metal plates immersed in acid electrolyte in a glass, hard rubber or plastics receptacle. When electrically charged, may cause fire through short-circuiting of terminals. Acid electrolyte is corrosive to most metals. Cause burns to skin, eyes and mucous membranes. Used batteries being transported for disposal or reclamation should be carefully checked prior to shipment to ensure the integrity of each battery and its suitability for transport.

Luftfart

PCA undtagne mængder (IATA) : E0
PCA begrænsede mængder (IATA) : Forbiden
PCA begrænset mængde max. nettomængde (IATA) : Forbiden
PCA emballagevejledning (IATA) : 870
PCA max. nettomængde (IATA) : 30kg
CAO emballagevejledning (IATA) : 870
CAO max. nettomængde (IATA) : No limit
Særlige bestemmelser (IATA) : A51, A164, A183, A802
ERG-kode (IATA) : 8L

Transport ad indre vandveje

Særlige bestemmelser (ADN) : 295, 598
Begrænsede mængder (ADN) : 1 L
Undtagne mængder (ADN) : E0
Udstyr påkrævet (ADN) : PP, EP
Antal blå advarselskegler/advarselslys (ADN) : 0

Jernbane transport

Klassificeringskode (RID) : C11
Særlige bestemmelser (RID) : 295, 598
Begrænsede mængder (RID) : 1L
Undtagne mængder (RID) : E0
Emballeringsforskrifter (RID) : P801, P801a
Transportkategori (RID) : 3
Særlige bestemmelser for transport - Bulk (RID) : VW14
Ekspreskolli (RID) : CE8
Fareidentifikationsnr. (RID) : 80

14.7. Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter

Ikke anvendelig

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

15.1.1. EU-regler

REACH Bilag XVII (Restriktions-betingelser)

Ikke relevant.

REACH Bilag XIV (Godkendelsesliste)

Ikke relevant.

Liste over REACH-kandidater (SVHC)

Indeholder et eller flere stoffer på REACH-kandidatlisten: Bly (EC 231-100-4, CAS 7439-92-1)

PIC-forordning (EU 649/2012, Prior Informed Consent(tidligere oplyst indhold))

Stoffer omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 649/2012 af 4. juli 2012 om eksport og import af farlige kemikalier: Bly dioxide. (1309-60-0), bly sulfat (7446-14-2)

POP-forordning (EU 2019/1021, Persistent Organic Pollutants(vedvarende organisk forurening))

Indeholder ingen stoffer, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2019/1021 af 20. juni 2019 om persistente organiske miljøgifte

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

Forordning om ozonfortynding (EU 1005/2009)

Indeholder ingen stoffer, der er underlagt EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) nr. 1005/2009 af 16. september 2009 om stoffer, der nedbryder ozonlaget.

Forordning om forstadier til sprængstoffer (EU 2019/1148)

Indeholder stof omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1148 af 20. juni 2019 om markedsføring og anvendelse af forstadier til sprængstoffer.

BILAG I BEGRÆNSEDE FORSTADIER TIL BRÆNDSTOFFER

Liste over stoffer, der hverken i sig selv eller i blandinger eller stoffer, hvori disse stoffer er indeholdt, må gøres tilgængelige for eller indføres, besiddes eller anvendes af almindelige borgere, medmindre koncentrationen er lig med eller lavere end de grænseværdier, der er fastsat i kolonne 2, og for hvilke mistænkelige transaktioner samt væsentlige bortkomster og væsentlige tyverier skal indberettes inden for 24 timer.

Navn	CAS nr	Grænseværdi	Øvre grænseværdi med henblik på licens i henhold til artikel 5, stk. 3	Kode i den kombinerede nomenklatur (KN-kode) for en isoleret kemisk defineret forbindelse, der opfylder kravene i note 1 til henholdsvis kapitel 28 eller 29 i KN	Kode i den kombinerede nomenklatur for blandinger uden komponenter, som medfører klassifikation under en anden KN-kode
Svovlsyre	7664-93-9	15 % w/w	40 % w/w	ex 2807 00 00	ex 3824 99 96

Se https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2021-11/list_of_competent_authorities_and_national_contact_points_en.pdf

Forordning om forstadier til narkotika (EC 273/2004)

Indeholder stof, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EF) 273/2004 af den 11. februar 2004 om fremstilling og markedsføring af visse stoffer, der anvendes til ulovlig fremstilling af narkotiske stoffer og psykotrope stoffer.

Navn	CN-Betegnelse	CAS nr	CN-kode	Kategori	Grænseværdi	Bilag
Sulphuric acid		7664-93-9	2807 00 10	Kategori 3		Bilag I

15.1.2. Nationale regler

Danmark

Danske nationale regler

: Må ikke bruges af unge under 18 år

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jv. Arbejdstilsynets bek. om arbejdets udførelse)

Ved brug og bortskaffelse skal kravene fra Arbejdstilsynets bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræftisikoen ved arbejde med stoffer og materialer følges

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen tilgængelige oplysninger

PUNKT 16: Andre oplysninger

Angivelse af ændringer

Punkt	Ændret emne	Ændring	Kommentar
14.6	Transportoplysninger	Modificeret	

Forkortelser og akronymer:

ADN	Den europæiske konvention om international transport af farligt gods ad indre vandveje
-----	--

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

Forkortelser og akronymer:	
ADR	Den europæiske konvention om international transport af farligt gods ad vej
CAS nr	Chemical Abstracts Service-nummer
ATE	Estimat for akut toksicitet
BCF	Biokoncentrationsfaktor
BLV	Biologisk grænseværdi
CLP	Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering
DMEL	Afledt minimumseffektniveau
DNEL	Afledte nuleffektniveau
EC-nummer	Det Europæiske Fællesskabs nummer
EC50	Median effektiv koncentration
ED	Hormonforstyrrende egenskaber
EN	Europæisk standard
IARC	Det Internationale Kræftforskningscenter
IATA	Den Internationale Luftfartssammenslutning
IMDG	Den internationale kode for søtransport af farligt gods
LC50	Dødelig koncentration for 50 % af en forsøgspopulation
IOELV	Vejledende grænseværdi for arbejdsmæssig eksponering
LD50	Dødelig dosis for 50 % af en forsøgspopulation
LOAEL	Lowest Observed Adverse Effect Level
NOAEC	No-Observed Adverse Effect Concentration
NOAEL	No-Observed Adverse Effect Level
NOEC	Nuleffekt-koncentration
OECD	Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling
OEL	Begrænsning af eksponering ved arbejde
PBT	Persistent, bioakkumulerende og toksisk
PNEC	Beregnet nuleffekt-koncentration
REACH	Registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier Forordning (EF) nr. 1907/2006
RID	Reglementet for international befording af farligt gods med jernbane
SDS	Sikkerhedsdatablad
STP	Rensningsanlæg
WGK	Vand-fareklasse
vPvB	Meget persistent og meget bioakkumulerende

Datakilder	: EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006.
Andre oplysninger	: Klassificeringsprocedure i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]: Fysiske farer: På grundlag af forsøgsdata. Sundhedsfarer: Beregningsmetode. Miljøfarer: Beregningsmetode.

H- og EUH-sætningernes fulde ordlyd:	
Acute Tox. 4 (Indånding)	Akut toksicitet (indånding), kategori 4

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

H- og EUH-sætningernes fulde ordlyd:	
Acute Tox. 4 (Indånding:damp)	Akut toksicitet (indånding:damp) Kategori 4
Acute Tox. 4 (Indånding:støv,tåge)	Akut toksicitet (indånding:støv,tåge) Kategori 4
Acute Tox. 4 (Oral)	Akut toksicitet (oral), kategori 4
Aquatic Acute 1	Farlig for vandmiljøet – akut fare, kategori 1
Aquatic Chronic 1	Farlig for vandmiljøet – kronisk fare, kategori 1
Aquatic Chronic 3	Farlig for vandmiljøet – kronisk fare, kategori 3
Eye Dam. 1	Alvorlig øjenskade/øjenirritation, kategori 1
Eye Irrit. 2	Alvorlig øjenskade/øjenirritation, kategori 2
H302	Farlig ved indtagelse.
H314	Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
H315	Forårsager hudirritation.
H318	Forårsager alvorlig øjenskade.
H319	Forårsager alvorlig øjenirritation.
H332	Farlig ved indånding.
H360	Kan skade forplantningsevnen eller det ufødte barn.
H360D	Kan skade det ufødte barn.
H360FD	Kan skade forplantningsevnen. Kan skade det ufødte barn.
H362	Kan skade børn, der ammes.
H372	Forårsager organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.
H373	Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.
H400	Meget giftig for vandlevende organismer.
H410	Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.
H412	Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
Lact.	Reproduktionstoksicitet, supplerende kategori, virkninger på eller via amning
Repr. 1A	Reproduktionstoksicitet, kategori 1A
Skin Corr. 1A	Hudætsning/hudirritation, kategori 1, subkategori 1A
Skin Irrit. 2	Hudætsning/hudirritation, kategori 2
STOT RE 1	Specifik målorgantoksicitet – gentagen eksponering, kategori 1
STOT RE 2	Specifik målorgantoksicitet – gentagen eksponering, kategori 2

Sikkerhedsdatablad (SDS), EU

LEAD ACID BATTERY, WET, FILLED WITH ACID

Sikkerhedsdatablad

i henhold til Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) med tilhørende ændring Forordning (EU) 2020/878

For at sikre at batterierne, der leveres af GS YUASA, bruges på sikker vis, skal følgende forholdsregler overholdes:

- Advarsel: Risiko for brand, eksplosion eller forbrændinger. Må ikke adskilles, opvarmes til over 50 °C eller forbrændes.
 - Kortslut aldrig batteripolerne, da opståede gnister og lysbuer kan medføre personskaade og udgøre en brand- og eksplosionsfare.
 - Batterier skal altid oplades på et spændingsreguleret opladningssystem med tilstrækkelig ventilation for at undgå ophobning af antændelige gasser og for at fremme god varmeafledning.
 - Oplad ikke batterier ved temperaturer over +50 °C, aflad eller opbevar ikke ved temperaturer over +60 °C.
 - Under ekstreme forhold med funktionsfejl i opladningsudstyret og/eller batterifejl kan der opstå højspændings- og temperaturforhold, der forårsager udviklingen af hydrogensulfidgas (H₂S), som er giftig. Hvis gassen opdages på grund af dens lugt som rådne æg (ved ekstremt lave koncentrationer), skal du slukke for opladningsudstyret, evakuere alt personale fra området og ventilere godt. Søg vejledning, før du forsøger at genstarte opladningen
 - ANBRING ALDRIG BATTERIER I FORSEGLEDE eller GASTÆTTE KABINETTER UNDER DRIFT, TRANSPORT OG OPBEVARING
- Batterier udleder brintgas, som er yderst brandfarlig og vil danne eksplosive blandinger i luft ved koncentrationer fra ca. 4 % til 76 %. Luftblandingen kan antændes af en gnist ved enhver spænding, åben ild eller andre antændelseskilder

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad er efter vores bedste viden, oplysninger og tro korrekte på datoen for offentliggørelsen. De givne oplysninger tjener kun som vejledning til sikker håndtering, brug, forarbejdning, lagring, transport, disponering og frigivelse og kan ikke betragtes som en garanti eller kvalitetsangivelse. Disse oplysninger vedrører kun det specifikke materiale, der er udpeget, og er muligvis ikke gyldigt for sådant materiale, der anvendes i kombination med andre materialer eller i en anden proces, medmindre andet er skriftligt angivet.